

Program Wychowawczo - Profilaktyczny

***Zespół Szkół im. Kazimierza Kałużewskiego i Juliusza Sylli
w Zduńskiej Woli na rok szkolny 2025/2026***

WSTĘP

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół im. Kazimierza Kałużewskiego i Juliusza Sylli w Zduńskiej Woli opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikającej z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety

edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągnięcia celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny na rok 2025/2026 został opracowany na podstawie:

- diagnozy czynników ryzyka oraz czynników chroniących, jak również diagnozy dobrostanu uczniów dokonanej na początku bieżącego roku;
- spotkań diagnostycznych w zespołach klasowych;
- analizy problemów występujących w środowisku szkolnym;
- rozmów z nauczycielami diagnozujących zapotrzebowanie na określone działania wychowawcze i profilaktyczne;
- informacji uzyskiwanych od rodziców uczniów i instytucji zewnętrznych;

- doświadczenia pracy wychowawczej i profilaktycznej grona pedagogicznego;

W oparciu o wyniki ewaluacji podejmowanych działań szkolnych w zakresie wychowania i profilaktyki oraz uwzględniając diagnozę środowiska szkolnego, analizę ankiet, przeprowadzonych wśród rodziców na początku roku szkolnego, dokonano uszczegółowienia celów głównych Programu Wychowawczo – Profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 i podjęto decyzję o intensyfikacji działań w zakresie:

- profilaktyki zdrowia psychicznego oraz sposobów radzenia sobie ze stresem;
- budowanie odpowiedzialności osobistej i społecznej;
- rozwijanie kultury osobistej w relacjach rówieśniczych i społecznych;
- profilaktyki ryzykownego używania technologii, informującej o zagrożeniach, a jednocześnie wyposażającej uczniów w pozytywne wzorce;
- pogłębiania działań wychowawczych i profilaktycznych dotyczących uzależnień, w tym ze zwróceniem szczególnej uwagi na używanie napojów energetycznych i e – papierosów oraz innych łatwo dostępnych używek;
- zwiększenia poczucia przynależności do społeczności szkolnej i lokalnej;
- zwiększenia świadomości ekologicznej;
- zwiększenia kompetencji społecznych, w tym umiejętności pracy w grupie i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;

- propagowania idei wolontariatu;
- rozwoju empatii, wrażliwości na drugiego człowieka, akceptacji różnorodności myślenia i doświadczeń;
- wdrażania zaleceń instytucji pomocowych w celu dostosowania nauczania do indywidualnych potrzeb uczniów;
- udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej zorientowanej na wzmacnianie umiejętności społecznych, poczucia samoświadomości i asertywności, świadomości własnych potrzeb, umiejętności mediacji i negocjacji;
- kształtowania u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- zapewnienia uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole i sieci;
- prowadzenia edukacji z zakresu sposobów uczenia się;
- zwiększania świadomości własnych potrzeb i rozwijania zainteresowań w efekcie aktywnego korzystania z doradztwa zawodowego.

W Programie Wychowawczo – Profilaktycznym uwzględniono podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025 /2025:

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Spis treści

Wstęp.

Część I

1. Podstawa prawna Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.
2. Misja szkoły.
3. Cele i założenia Programu |Wychowawczo - Profilaktycznego.
4. Model absolwenta.
5. Zadania szkoły w związku z realizacją Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.
6. Metody i sposoby realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.
7. Realizacja zadań Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.
8. Instytucje wspierające pracę wychowawczo – profilaktyczną Szkoły
9. Programy wspomagające działania wychowawczo- profilaktyczne.
10. Założenia ewaluacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.

Część II Procedury postępowania w sytuacji zagrożenia.

Część III Realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w roku szkolnym 2025/2026

Wstęp

W skład Zespołu Szkół im. Kazimierza Kałużewskiego i Juliusza Sylły w Zduńskiej Woli wchodzi:

1. Technikum nr 3
2. III Liceum Ogólnokształcące
3. Internat

Opieką wychowawczą obejmujemy młodzież po szkole podstawowej. Program Wychowawczo - Profilaktyczny powstał w oparciu o zadania wynikające z podstawowych funkcji szkoły, wnioski i zalecenia organów nadzorujących, wnioski z Rad Pedagogicznych i Rady Rodziców oraz Samorządu Uczniowskiego, jak również z potrzeb indywidualnych uczniów i ich rodziców. Jest dokumentem wytyczającym drogę pracy wychowawczej i profilaktycznej społeczności naszej szkoły.

Specyfika czasów, w których żyjemy, to przyspieszone tempo przemian. Zwiększyła się liczba czynników destrukcyjnych oddziałujących na młodzież, która staje wobec wyborów i decyzji często bardzo złożonych i trudnych. Skutkiem tego wzrasta liczba osób przejawiających dysfunkcje rozwojowe, szukających wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Aby przeciwdziałać tym zjawiskom, należy wychowując, podejmować na terenie szkoły działania profilaktyczne. Wśród wielu uczniowskich trudności i kłopotów, w szkole spotyka się przypadki niewłaściwego wyboru szkoły, przeciążenia nauką (co wynika z nieumiejętnego rozłożenia nauki w czasie i braku nawyku pracy umysłowej). Trudności te mają znaczący wpływ na tworzenie zachowań odbiegających od przyjętych norm. Profilaktyka, to wspomaganie w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie czynników zagrażających i wzmacnianie tych, które sprzyjają rozwojowi. Program wychowawczo-profilaktyczny

naszej szkoły zakłada ochronę uczniów przed zagrożeniami, które zakłócają ich prawidłowy rozwój emocjonalny, społeczny i poznawczy, uwzględnia przy tym specyfikę szkoły.

W szkole jest realizowana profilaktyka pierwszorzędowa – adresowana do grupy niskiego ryzyka, czyli do całej społeczności szkolnej. Działania podejmowane w jej ramach kierowane są do ludzi zdrowych i wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego i psychicznego. Mają na celu promocję zdrowego stylu życia, zapobieganie lub zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Na tym poziomie oddziaływań ważne jest rozwijanie różnych umiejętności, które pozwolą każdemu radzić sobie z trudnymi sytuacjami i z przeżywanymi z nimi emocjami w życiu codziennym.

Działania profilaktyczne są wcześniej planowane, mają charakter różnorodny i długofalowy, dając możliwość włączenia nowych treści, stosownie do zaistniałych potrzeb. Za realizację Programu Wychowawczo - Profilaktycznego odpowiadają rodzice, wychowawcy klas wspierani przez pozostałych nauczycieli, pedagoga szkolnego/ pedagoga specjalnego/psychologa oraz dyrekcję szkoły. Wychowawca formułuje Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej w klasie oraz plan działań na rzecz szkoły czy środowiska. Plany pracy wychowawczo-profilaktycznej klas są zgodne z założeniami Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły oraz podstawą programową wszystkich przedmiotów.

Część I

1. Podstawa prawna Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku, Rozdział II (wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela, Itp. 48, 53, 70 i 72);
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku (Dz. U. Nr 95, poz. 425, Ustawa z 14 XII 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. 11 I 2017);
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela, z późniejszymi zmianami;

4. Program Polityki Prorodzinnej Państwa, przyjęty 17 listopada 1998r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów, Rozdz. V;
5. Konkordat podpisany w dniu 28 lipca 1993 roku (Dz. U. z dnia 23 kwietnia 1998 roku) pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską;
6. Europejska Karta Praw Człowieka;
7. Statut Szkoły;
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 31 sierpnia 2005 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych;
10. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
11. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 24 sierpnia 2011r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. (Dz. U. 2011 nr 187 poz. 1118);
12. Ustawa z 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
13. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
14. Ustawa z 13 maja 2016 o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024r. poz 560)
15. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole Zespół Szkół im. K. Kałuzewskiego i J. Sylli w Zduńskiej Woli

Ponadto wykorzystano:

- Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski (https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MŁODE-GŁOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf)

2. Misja Szkoły.

Jesteśmy szkołą przyjazną i bezpieczną, szanujemy się nawzajem i wspieramy. Staramy się kreować w szkole świat atrakcyjny i wart zainteresowania, spójny, w którym są jednoznaczne wzorce, a my wszyscy czujemy, że się z nim identyfikujemy. Celem naszym jest przygotowanie uczniów do pracy oraz wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności umożliwiające dalszą naukę. Szanujemy przy tym indywidualność każdego z nich. Mamy świadomość, że skuteczność procesu wychowawczego jest uwarunkowana wspólnym jednoczącym systemem wartości uniwersalnych, obejmujących itp.: miłość, piękno, dobroć, mądrość, uczciwość, honor, tolerancję i patriotyzm.

3. Cele i założenia Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

Zakładamy, że podstawowym środowiskiem wychowawczym jest rodzina, którą wspiera szkoła oraz inne instytucje opiekuńczo-wychowawcze. Nadrzędnym celem jest kierowanie, wspieranie i stymulowanie rozwoju uczniów w następujących wymiarach:

1. **intelektualnym** – wspieranie i stymulowanie rozwoju intelektualnego uczniów, rozwijanie myślenia naukowego, sprawnego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, scalanie zdobywanej wiedzy i umiejętność korzystania z niej, rozwijanie umiejętności współżycia w grupie i pracy zespołowej;
2. **psychicznym** – rozwijanie u uczniów umiejętności pokonywania trudności, pomoc uczniom w kształtowaniu przemyślanych koncepcji własnego życia i realizacji przyjętych celów, zgodnych z panującymi normami; zapobieganie oraz eliminowanie postaw i zachowań takich jak

agresja, spadek motywacji, brak szacunku do własnej i cudzej pracy; ważnym jest rozwijanie umiejętności społecznych (umiejętności rozwiązywania konfliktów, sprawnego komunikowania się, realistycznej oceny i akceptacji siebie oraz przekazywanie wiedzy o sobie innym, minimalizowania skutków stresu), wzbudzanie motywacji do samodoskonalenia, rozwijanie empatii, tworzenie okazji do wzmacniania poczucia własnej wartości, pogłębianie zdolności do zachowań asertywnych, doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji w różnych sytuacjach życiowych;

3. **kulturalnym** - rozbudzanie wrażliwości na piękno, twórczego myślenia, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu i poszanowanie innych kultur, umożliwianie aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu kulturalnym, przestrzegania zasad kulturalnego zachowania w codziennych kontaktach, rozwijanie umiejętności rozumienia, wykorzystania i refleksyjnego przetwarzania tekstów, w tym tekstów kultury;
4. **społecznym** – tworzenie wzajemnych więzi między uczniami i wychowawcami, nauczycielami, w grupie koleżeńskej i w szerszej społeczności poprzez szacunek dla siebie i innych, zwiększanie aktywności społecznej, poszanowanie dobra wspólnego i wyrabianie postaw tolerancji i zapobieganie dyskryminacji, przygotowanie uczniów do życia poprzez ukazywanie różnorodnych aspektów życia społecznego, propagowanie idei samorządności i współodpowiedzialności za właściwe jej realizowanie; wspieranie rodziców w zakresie wychowania;
5. **zdrowotnym** – promowanie zdrowego trybu życia, zapobieganie oraz eliminowanie postaw sprzyjających powstawaniu uzależnień, zapobieganie zachowaniom ryzykownym oraz patologiom społecznym wśród uczniów szkoły, kształtowanie świadomości ekologicznej i właściwych postaw wobec środowiska naturalnego, zainteresowanie technikami pracy umysłowej i zasadami higieny psychicznej, upowszechnianie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego; zapewnienie młodzieży pomocy wychowawczej i terapeutycznej, rozwijanie umiejętności nauczycieli w zakresie rozpoznawania i postępowania w przypadku zagrożeń;
6. **moralnym i duchowym** – rozwijanie wrażliwości na wartości etyczne i duchowe.

W roku szkolnym 2025/2026 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów.

4. Model absolwenta naszej szkoły:

- aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym;
- świadomie tworzy własną filozofię życia w oparciu o system wartości uniwersalnych;
- jest twórczy, rozwija swoje zainteresowania i pasje;
- dąży do samorealizacji;
- wierzy w siebie i swoje możliwości;
- jest kulturalny;
- dba o rozwój intelektualno-emocjonalny;
- zachwycając się różnorodnością świata, zachowuje własną indywidualność;
- jest otwarty, życzliwy, tolerancyjny;
- w sposób właściwy podejmuje kontakty interpersonalne;
- samodzielnie podejmuje decyzje i ponosi za nie odpowiedzialność;

- jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych;
- docenia wagę więzi międzyludzkich;
- umie współpracować w grupie;
- jest przygotowany do studiowania;
- posługuje się nowoczesnymi metodami zdobywania wiedzy i umiejętności;
- adekwatnie do sytuacji i potrzeb wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności;
- jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych, dba o zdrowie własne i innych oraz o środowisko naturalne;
- jest świadomym obywatelem, zna swoje prawa i obowiązki obywatelskie oraz historię swojej ojczyzny, miasta i regionu.

5. Zadania szkoły w związku z realizacją Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

- Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest:
- wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

- rozwój szkolnego środowiska wychowawczego z udziałem młodzieży, wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, rodziców;
- wypracowanie optymalnych metod współdziałania z rodzicami w realizacji programu wychowawczego;
- wypracowanie i doskonalenie form i metod oddziaływania wychowawczego, których celem jest:
- rozwój twórczej i kreatywnej osobowości ucznia;
- autonomizacja, będąca warunkiem nawiązania i utrzymania prawidłowych więzi społecznych w rodzinie, szkole i klasie;

By zadania te mogły być realizowane, muszą być przestrzegane zasady tolerancji oraz poszanowania praw i obowiązków. Zadania realizowane w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym mieszczą się w czterech obszarach i podlegają ewaluacji:

- Obszar I: Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym i zaniedbywaniu obowiązku nauki.
- Obszar II: Profilaktyka uzależnień i psychoedukacja.
- Obszar III: Promocja zdrowego trybu życia i zasobów osobistych.
- Obszar IV: Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczniów w szkole i poza szkołą.

6. Metody i formy realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca w zespołach zadaniowych.

Zadania programu realizujemy z uwzględnieniem:

- **strategii informacyjnej**
- wykłady, prelekcje, pogadanki, dyskusje, filmy edukacyjne, broszury, ulotki związane z wychowaniem i profilaktyką;
- **strategii edukacyjnej**
- gry i zabawy, wycieczki tematyczne i turystyczno-krajoznawcze, wyjazdy na praktyki, rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych, realizowanej poprzez psychoedukacyjne bloki ćwiczeń, mini wykłady, prelekcje, wycieczki tematyczne, zajęcia z wychowawcą, spotkania ze specjalistami, pracę w oparciu o materiały źródłowe;
- **strategii interwencyjnej**, która polega na udzielaniu pomocy indywidualnej uczniom, rodzicom i nauczycielom w rozwiązywaniu różnorodnych problemów (indywidualna praca z uczniem i rodzicem prowadzona przez pedagoga szkolnego, często przy pomocy psychologa, interwencja w środowisku szkolnym, interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego – wsparcie i skierowanie do specjalisty lub placówki udzielającej pomocy) – strategia ta zawiera w sobie obowiązek przestrzegania procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych; współpracujemy systematycznie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną dla Młodzieży oraz z instytucjami

wspomagającymi proces wychowawczy – Sieradzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Miejski Ośrodek Pomocy i Terapii Uzależnień, Komenda Miejska Policji, Sąd Rodzinny, Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.

- **strategii alternatyw** - polegającej na udzielaniu pomocy w zaspakajaniu potrzeb, np. potrzeby sukcesu, satysfakcji, przynależności, rozwijaniu i kształtowaniu zainteresowań, proponowaniu zdrowych sposobów spędzania czasu wolnego; realizowana ona jest poprzez zajęcia pozalekcyjne – dodatkowe zajęcia artystyczne, koła zainteresowań, teatr szkolny, warsztaty umiejętności społecznych, wycieczki, działania artystyczne na rzecz środowiska lokalnego, wolontariat.

W szkole odbywają się zajęcia z pedagogiem/psychologiem dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, indywidualizuje się metody pracy z uczniami. Program realizuje priorytety w obszarze wychowania MEN.

7. Realizacja zadań Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Obszar I: Przeciwdziałanie niepowodzeniom i zaniedbywaniu obowiązku nauki

Zadania	Metody i formy realizacji. Efekty.
Poprawa frekwencji i ograniczanie zjawiska wagarowania:	-systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów oraz realizacji obowiązku szkolnego; - przestrzeganie procedur usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach szkolnych; - bieżące wyjaśnianie przyczyn nieobecności w szkole; - stały kontakt z rodzicami uczniów opuszczających zajęcia szkolne; - zapoznanie uczniów i rodziców z konsekwencjami wysokiej absencji na zajęciach. Efekty: - poprawa frekwencji i wyników w nauce
Stworzenie przyjaznej atmosfery w szkole	-zajęcia integracyjne dla klas pierwszych i w razie potrzeby dla klas wyższych;

Działania opiekuńczo wychowawcze:	- ustalenie tematyki godzin wychowawczych z uwzględnieniem potrzeb młodzieży; - zajęcia warsztatowe rozwijające kompetencje społeczne uczniów z pedagogami i psychologami. Efekty: - prawidłowe relacje międzyludzkie i przyjazna atmosfera w szkole, poczucie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego. - ewidencja uczniów wymagających opieki; - ścisła współpraca pedagoga z wychowawcami i nauczycielami; - stały kontakt z rodzicami uczniów (zebrania, kontakt osobisty z pedagogami i nauczycielami); - podejmowanie działań wobec uczniów z różnymi trudnościami; - współpraca z poradniami specjalistycznymi i instytucjami wspomagającymi proces wychowawczy; - organizacja pomocy materialnej dla uczniów (organizacja, nadzór, - współpraca z instytucjami pomocowymi (MOPS, GOPS, itp); Efekty:
---	---

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna:	- Wzrost poczucia bezpieczeństwa psychicznego uczniów i ich rodziców; -indywidualizacja metod wychowawczych i dydaktycznych z uwzględnieniem zaleceń PPP w pracy z uczniem. - Zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości, w szczególności w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego. - praca indywidualna z uczniem i rodzicem: rozmowy wspierające, konsultacje, porady; - wstępna diagnoza, skierowanie do placówki specjalistycznej; - konstruowanie i realizacja programu pomocy dla uczniów z problemami; - współpraca z kuratorami sądowymi, opiekunami z Domu Dziecka i innych instytucji wspomagających; - kontakt z nauczycielami w sprawie indywidualizacji pracy z uczniem wg zaleceń PPP. Efekty: - wzrost poczucia bezpieczeństwa psychicznego uczniów i ich rodziców; - indywidualizacja metod wychowawczych oraz dydaktycznych z uwzględnieniem zaleceń PPP w pracy z uczniem,;
--	--

Praca z uczniem mającym trudności w nauce:	- stworzenie atmosfery życzliwości i zaufania w szkole. -zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla uczniów Efekty: - kompensacja i wyrównanie szans - zajęcia wyrównawcze; - indywidualna praca dydaktyczna nauczyciela z uczniem. - konsultacje indywidualne z pedagogiem specjalnym Efekty: - wyrównanie braków i poprawa wyników w nauce
--	--

Obszar II: Profilaktyka uzależnień i psychoedukacja

Zadania	Realizacja i efekty
---------	---------------------

Profilaktyka uzależnień: - Profilaktyka uzależnień od narkotyków; - Profilaktyka uzależnień od alkoholu; - Profilaktyka uzależnień od komputera, Internetu, telefonu komórkowego; - Profilaktyka uzależnień od tytoniu, e-papierosów - Profilaktyka uzależnień – dopalacze -Profilaktyka uzależnień- energetyki Egzekwowanie zakazu palenia tytoniu, picia alkoholu oraz używania środków uzależniających, w szczególności podczas zajęć i wyjazdów szkolnych:	-współpraca z ośrodkami zajmującymi się profilaktyką uzależnień; - zajęcia warsztatowe i lekcje wychowawcze; - współpraca z rodzicami, kierowanie ich, w razie potrzeby, do placówek specjalistycznych; - współpraca z policją i Strażą Miejską. Efekty: - uczeń ma wiedzę o uzależnieniach, wie, gdzie się zwrócić o pomoc; - uczeń zna alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego; - uczeń posiada umiejętności społeczne, które pozwalają mu radzić sobie z problemami. - nadzór na przerwach, wyjazdach, plenerach prowadzony przez nauczycieli; - stosowanie przewidzianych dokumentami sankcji w przypadku naruszenia prawa.
--	---

	Efekty: - ograniczenie i eliminacja zachowań niepożądanych
--	--

Obszar III: Promocja zdrowego trybu życia, rozwijanie zasobów osobistych i umiejętności społecznych

Zadania	Realizacja i efekty
Kształtowanie postawy promującej szacunek dla zdrowia: Kształtowanie świadomego dążenia do ochrony zdrowia jako nadrzędnej wartości dla człowieka	- lekcje wychowawcze; - spotkania ze specjalistami ds. właściwego odżywiania (zapoznanie uczniów ze zjawiskiem anoreksji, bulimii), higieny życia codziennego, uzależnień; - szkolenia, warsztaty z zakresu dietytyki, prowadzone przez wykwalifikowanego dietytyka (warsztaty „Wiem co jem”) - promowanie uprawiania sportu, zajęcia pozalekcyjne, zawody sportowe; - warsztaty, pogadanki, mini wykłady.

Promocja i kształtowanie postaw prospołecznych, obywatelskich, rozwijanie postawy patriotyzmu:	Efekty: - szacunek dla zdrowia własnego i cudzego; - rozwijanie sprawności fizycznej, umiejętności planowania i spędzania wolnego czasu zgodne z zasadami higieny psychicznej i fizycznej. - praca na rzecz środowiska lokalnego: udział w akcjach charytatywnych, wolontariat; - udział w konkursach; - wspieranie różnych inicjatyw społecznych; - wycieczki; - imprezy klasowe i szkolne; - uroczystości szkolne związane ze świętami narodowymi i religijnymi; - zajęcia z wychowawcą;
--	--

	- włączenie uczniów do racjonalnych działań służących poprawie stanu środowiska w skali lokalnej i regionalnej, - rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne. - uświadamianie wpływu działalności człowieka na środowisko
--	---

Obszar IV: Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczniów w szkole i poza szkołą

Zadania	Realizacja i efekty
Określenie jasnych zasad postępowania i funkcjonowania szkoły:	- zapoznanie się z regulaminami szkolnymi na radach pedagogicznych, zajęciach z wychowawcą, zebraniach z rodzicami; - ustalenie reguł pracy w grupie i na lekcjach. Efekty: - znajomość oraz stosowanie założeń Statutu szkoły i regulaminów; - przestrzeganie przez wszystkich (uczniowie i pracownicy) zasad funkcjonowania szkoły.

Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą. Podjmowanie działań zapobiegających nieprawidłowym postawom uczniowskim	człowieka -dyżury nauczycieli podczas przerw; - współpraca z policją w przypadku niepokojących sytuacji; - stosowanie regulaminowych nagród i kar; - lekcje wychowawcze (pogadanka z elementami warsztatu,dyskusja, film itp.); - rady szkoleniowe dla nauczycieli; - stosowanie się do procedur postępowania w przypadku zagrożenia; - stosowanie zasad BHP w szkole; -pomoc psychologiczno-pedagogiczna - diagnoza środowiska rodzinnego ucznia; - objęcie indywidualną opieką psychologiczno - pedagogiczną uczniów przejawiających zaburzenia zachowania; - utrzymywanie stałego kontaktu z instytucjami; wspierającymi wychowawczo - opiekuńczą rolę szkoły (PPP, Sąd Rodzinny, kurator sądowy, policja i in.). Efekty: - poprawa bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozaszkolnych
--	--

Kształtowanie postawy „otwartości” na świat oraz wrażliwości na potrzeby innych ludzi:	-akcje charytatywne; - wolontariat; - praca na rzecz środowiska lokalnego, wspieranie różnych inicjatyw społecznych; - warsztaty psychoedukacyjne i rozwoju osobistego. Efekty: - rozwój wrażliwości i empatii, „otwartość” na potrzeby innych.
--	--

9. Instytucje wspierające pracę wychowawczą – profilaktyczną Szkoły

- Poradnie Psychologiczno- Pedagogiczne,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Zduńskiej Woli
- Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli
- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie (właściwe dla miejsca zamieszkania uczniów)
- Gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej (właściwe dla miejsca zamieszkania uczniów)
- Wydział Promocji, Ochrony Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli
- Fundacje związane z Wolontariatem

- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczne w Zduńskiej Woli
- Szpital Powiatowy w Zduńskiej Woli (Poradnia K)
- Terapeuci ds. uzależnień, fundacje realizujące działania profilaktyczne itp.

9. Programy wspomagające działania wychowawczo- profilaktyczne

1. Bez ryzyka HIV/AIDS- profilaktyka zakażeń wirusem HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową.
2. Bezpieczny INTERNET. Celem programu jest uzmysłowienie użytkownikom Internetu zagrożeń płynących z korzystania sieci.
3. Programy prozdrowotne obowiązujące w danym roku szkolnym , rekomendowane przez Powiatową Stację Sanotarno- Epidemiologiczną w Zduńskiej Woli („Znamie! Znam je?” – o czerniaku skóry, profilaktyka zakażeń HBV i HCV-wirusy zapalenia wątroby typu B i C, oraz program „Wybierz życie- Pierwszy krok.”- program edukacyjny z zakresu profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy)
4. Program profilaktyczny „Młode głowy”-wsparcie zdrowia psychicznego młodzieży.

Warsztaty o depresji (Depresja-co to takiego), Interwencja kryzysowa

1. Założenia ewaluacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

Zajęcia realizujące zadania programu oparte są przede wszystkim na metodach aktywnych, warsztatowych i jako takie nie podlegają ocenie. Można tu badać jedynie trafność wyboru tematyki zajęć czy poziom zadowolenia młodzieży z przeprowadzonych zajęć. Ewaluacja programu będzie polegała na systematycznym monitorowaniu zaplanowanych zadań.

Informacje niezbędne do ewaluacji pozyskiwane będą poprzez:

- rozmowy z uczniami i rodzicami;
- wymianę uwag, spostrzeżeń i doświadczeń podczas zajęć i poza nimi;
- obserwację;
- ankiety prowadzone wśród uczniów;
- analizę wytworów pracy uczniowskiej i ich zaangażowanie w działania profilaktyczne;
- analizę dokumentów szkolnych, np. dzienniki, protokoły, plany pracy.

Ewaluacji podlegają cztery obszary programu. Z całości zostaje opracowany raport.

Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia.

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką stały się prawem, według którego rozwiązuje się w szkole sytuacje trudne. Ich obligatoryjny charakter

jest szkołom narzucony przez prawo oświatowe i wynika z zapisu w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej I Sportu z 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W § 9 obligują one wszystkie placówki oświatowe do informowania rodziców i policji o sytuacjach kryzysowych w szkole. Natomiast w § 10 – do opracowania (zgodnie ze statutem) strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. Art. 304 § 1 kodeksu postępowania karnego nakłada na każdego, kto dowiedział się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, społeczny obowiązek zawiadomienia o tym prokuratora lub policję.

Przestępstwami ściganymi z urzędu są:

- spowodowanie uszczerbku na zdrowiu (art.156 Kodeksu Karnego) lub innego uszkodzenia ciała (art. 157 Kodeksu Karnego);
- pobicie (art. 158 paragraf 1 Kodeksu Karnego);
- narażenie na niebezpieczeństwo (art. 160 Kodeksu Karnego);
- czyn lubieżny z osobą małoletnią poniżej lat 15. (art. 200 Kodeksu Karnego);
- znęcanie się (art. 207 Kodeksu Karnego).

Nauczyciele zobowiązani są do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, Karty Nauczyciela nauczyciel podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w Kodeksie Karnym. Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są więc zobowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy jego uprawnienia zostaną naruszone. O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami. Rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami poprzez złożenie oświadczeń i podpisów w dokumentacji szkoły. Powyższe procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim i bibliotece szkoły.

Podstawa prawna stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67 poz.329 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) – art. 278;
3. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.) – art. 119 i art. 126;
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z późn. zm. – tekst jednolity Dz.U. z 2002r. Nr 11 poz.109 zm. /oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą);
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz.230 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198);
7. Zarządzenie nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich;
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. Nr 26). W rozporządzeniu § 10 zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem;
9. Statut szkoły.

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją:

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszanie, zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

2. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
3. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły i pedagoga.
4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz - w ich obecności - z uczniem (zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem). Wychowawca może zaprosić na rozmowę pedagoga szkolnego. Wychowawca robi notatkę służbową ze spotkania i chowa ją do teczki wychowawcy.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o wymienionych wyżej przejawach demoralizacji nieletniego, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich). Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu Postępowania Karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.
- II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków, powinien on podjąć następujące kroki:
1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy
 2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie;
 3. Zawiadamia o fakcie dyrekcję szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
 4. W przypadku odmowy ze strony rodziców /opiekunów prawnych odebrania dziecka, o dalszych losach ucznia- jego pozostaniu w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia, bądź też przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
 5. W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu – jeżeli rodzice odmawiają przyjazdu, a uczeń jest agresywny wobec kolegów, nauczycieli, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia, albo zagraża życiu lub zdrowiu innych – szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
 6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu, lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³) policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub w przypadku jej braku, do policyjnych

pomieszczeń dla osób zatrzymanych, na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24. godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów prawnych (oraz Sąd Rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat). Jeżeli zdarzenia, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, powtarzają się, świadczy to o jego demoralizacji. Nakłada to na szkołę obowiązek powiadomienia policji (specjalisty ds. nieletnich) lub Sądu Rodzinnego. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

7. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami w obecności ucznia i pedagoga szkolnego, zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania, podjęcia ewentualnych działań terapeutycznych. Wychowawca sporządza notatkę służbową

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych, oraz ewentualnym jej zniszczeniem, do czasu przyjazdu policji.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz udziela informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.
4. Sporządza dokładną notatkę z przebiegu zdarzenia.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich

związku z poszukiwaną substancją. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.

2. swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję szkoły.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
4. W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która po przyjeździe przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją policji. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Należy pamiętać, że zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z opisywanych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat. Uczeń, który dopuszcza przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub się powyższych czynów po ukończeniu 17 lat, popełnia przestępstwo i podlega przepisom ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego.

Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego /przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub wyznaczonemu nauczycielowi pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów ucznia.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).
7. Sporządzenie notatki służbowej.
8. Trzeba pamiętać, że w każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub Policję.

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Nauczyciel będący na miejscu zdarzenia zobowiązany jest do:
 - udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, ew. karetki pogotowia w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń;

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły;
 - powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia;
 - niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy sprawa jest poważna i niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia i sporządzenie notatki służbowej.
2. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia na terenie szkoły:

1. Osoba, która zauważy ucznia palącego papierosy (e-papierosy) na terenie szkoły powinna poinformować wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży. [Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży, ani teczek ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji].
3. Wychowawca zabezpiecza papierosy i dopilnowuje, by sprawca uporządkował miejsce zdarzenia.
4. Wychowawca rozmawia z uczniem o zdarzeniu oraz wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko.

5. Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic (opiekun) dziecka (załączona do „teczki” wychowawcy).
6. W przypadku nasilenia się zjawiska u jednego lub grupy uczniów, wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły oraz stosuje wobec wychowanków kary określone w Statucie Szkoły.

Procedury postępowania w sytuacjach agresywnego zachowania uczniów:

Formy zachowań agresywnych:

- bójki;
- wulgaryzmy, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły;
- wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, wyzywanie;
- dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności;
- stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych
- posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, itp.), używanie ognia na terenie szkoły i posiadanie niebezpiecznych substancji.

Postępowanie w sytuacji zachowania agresywnego uczniów:

- zdecydowane i stanowcze, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary; - rozdzielenie stron;
- ustalenie granic – niedopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
- wezwanie wychowawcy/pedagoga (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji);
- powiadomienie dyrekcji, rodziców/policji;
- próba mediacji między stronami konfliktu;
- stosowanie kar określonych w Statucie Szkoły;
- sporządzenie notatki służbowej.

Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły:

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego).
2. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia – natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję i rodziców/opiekunów prawnych.
3. Jeśli uczeń jest pod opieką kuratora, należy go również powiadomić o zaistniałej sytuacji.
4. Sporządzenie notatki służbowej

Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośnie rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela):

1. Upomnienie słowne, próba uspokojenia sytuacji w klasie.
2. Powiadomienie wychowawcy klasy (nagana wychowawcy).
3. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły.
4. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów oraz ewentualnie kuratora sądowego).
5. Sporządzenie notatki służbowej.
6. Przyznanie punktów ujemnych z zachowania.
7. Systematyczne monitorowanie zachowania przez wychowawcę

Postępowanie w sytuacji naruszenia dóbr osobistych nauczyciela lub pracownika szkoły (obelgi, groźby, agresja fizyczna, podważanie autorytetu pracownika szkoły):

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców i ewentualnie kuratora sądowego.
2. Powiadomienie policji i Sądu Rodzinnego, wszczęcie procedur prawnych.
3. Stosowanie kar określonych w Statucie Szkoły.

Procedura postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu:

1. Nauczyciel ma obowiązek zareagować w przypadku, gdy bez jego zgody na zajęciach lekcyjnych uczeń korzysta, dyktafonu, aparatu fotograficznego bądź innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu.
2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że w/w sprzęt został wykorzystany do zarejestrowania dźwięku lub obrazu na zajęciach ma prawo żądać od ucznia ujawnienia nagrania i przekazania mu sprzętu użytego do rejestracji (w obecności innej osoby dorosłej).
3. W przypadku, gdy nauczyciel jest pewien, że doszło do rejestracji lub gdy uczeń odmawia ujawnienia nagrania, nauczyciel powiadamia o tym fakcie wychowawcę, pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły. Zabezpiecza sprzęt wykorzystany do rejestracji w celu uniemożliwienia jej skasowania i przekazuje go wychowawcy, pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.
4. Wychowawca i pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem, ustalają okoliczności i cel użycia przez niego sprzętu rejestrującego na lekcji i za jego zgodą odtwarzają ewentualne nagranie.
5. W przypadku, gdy uczeń nadal odmawia ujawnienia nagrania lub nie chciał dobrowolnie przekazać sprzętu nauczycielowi, wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskane informacje o zdarzeniu. Przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców, zobowiązuje go do natychmiastowego skasowania ewentualnego nagrania i wyjaśnia konsekwencje związane z jego upowszechnianiem lub opublikowaniem. Wychowawca sporządza notatkę z rozmowy (załączona do „teczki” wychowawcy). W obecności ucznia przekazuje rodzicom zatrzymany sprzęt.
6. W przypadku, gdy uczeń ponownie złamie zakaz rejestrowania zajęć lekcyjnych bez zgody nauczyciela lub upowszechnia bądź publikuje dokonane nagrania (np. w Internecie), podlega karom statutowym.

Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności:

1. Ustalenie i zatrzymanie sprawców.

2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia w celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców.
4. W przypadku dużej szkody – obligatoryjne wezwanie policji.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców.
6. Sporządzenie notatki służbowej.

Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia:

1. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia telefoniczne powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o nieobecnościach dziecka.
2. Wysłanie pisemnego zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia i nie realizowaniu przez niego obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami w obecności ucznia. Zobowiązuje ucznia do zaniechania wagarów lub samowolnego opuszczania szkoły, a rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy podpisana przez rodzica i ucznia (załączona do „teczki” wychowawcy).
3. W przypadku braku reakcji ze strony rodziców/prawnych opiekunów ucznia dyrektor szkoły ponownie wzywa rodziców na rozmowę celem wyjaśnienia sytuacji i poinformowania o konsekwencjach wynikających z nierealizowania obowiązku szkolnego przez dziecko.

4. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły zobowiązuje pedagoga szkolnego do pisemnego powiadomienia Sądu Rodzinnego.
5. Wychowawca i pedagog sporządzają notatki służbowe.

Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych:

1. Wychowawca powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych
2. Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców/prawnych opiekunów.
3. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców lub prawnych opiekunów zmiany miejsca pobytu wychowawca zobowiązany jest spisać z rodzicami oświadczenie o zmianie miejsca ich pobytu wraz z telefonem i adresem kontaktowym.
4. W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.

Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia:

Każdy pracownik szkoły ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub podjęcia informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych. O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników: mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei;

- pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów, pisanie listów
- pożegnań; unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie;
- zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność;
- przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań; przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu; przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.;
- podejmowanie w przeszłości prób samobójczych;
- fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.

Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

1. Ustalają, które z w/w przesłanek występują u danego ucznia.
2. Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia.
3. Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, informują, gdzie można uzyskać pomoc psychoterapeutyczną. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).

Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny, dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

1. Nie pozostawiają ucznia samego, zapewniają mu bezpieczeństwo.
2. Informują o zagrożeniu rodziców.
3. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub, jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia, odpowiednim instytucjom (np. policji),

Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

Po otrzymaniu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny podejmują następujące działania:

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca (lub nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły a ten rodziców/opiekunów prawnych.
2. Dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.

5. Pedagog planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
6. W przypadku śmierci ucznia pedagog szkolny oraz wychowawca udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy:

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczennica jest w ciąży, nauczyciel/wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca z pomocą pedagoga wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) i przeprowadza rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami (opiekunami). Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy (załączona do „teczki” wychowawcy).
3. W przypadku potwierdzenia informacji dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami (opiekunami prawnymi) oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę.
4. Pedagog szkolny wskazuje rodzicom możliwości skorzystania przez uczennicę i ich samych z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią.
5. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole.

Sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych w szkole:

Konflikt, to sytuacja, kiedy jedna ze stron widzi, że jej cele, system wartości, zachowania są sprzeczne z działalnością drugiej strony, która blokuje ich realizację.

Możliwe przyczyny konfliktu to:

- tok lekcyjny;
- relacje oparte na władzy i ograniczeniu niezależności;
- rywalizacja prowadząca do pełnienia ról negatywnych;
- brak jasnych reguł życia szkolnego lub ich nieznajomość;
- brak umiejętności porozumiewania się;
- powstanie ról ofiary i agresora.

Postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia):

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub znalazła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Zabezpieczenie miejsca, w którym znajduje się podejrzany przedmiot.

3. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać!
4. Dyrektor niezwłocznie powiadamia policję lub Straż Miejską.
5. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły.
6. Jeżeli zaistnieje taka konieczność dyrektor zarządza ewakuację.
7. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
8. Po przybyciu policji na miejsce incydu bombowego, akcją kieruje policja, identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie:

1. Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i dyrektora/wicedyrektora szkoły.
3. Wychowawca informuje pedagoga o ile nie zrobił tego nauczyciel.

4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia dyrektor/ wicedyrektor lub wzywa lekarza.
5. Dyrektor/wicedyrektor/pedagog dbając o dyskrecję, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość).
6. Pedagog na wniosek dyrektora szkoły zawiadamia lub wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy.
7. Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieskiej Karty” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.
8. W przypadku osoby nieletniej dyrektor/ wicedyrektor zawiadamia Sąd Rodzinny.

Metody współpracy szkoły z policją:

1. W ramach długofalowej pracy profilaktyczno-wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.
2. Koordynatorami współpracy powinni być: pedagog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji.
3. Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła/placówka.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania nauczycieli z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii zajmującymi się tematyką zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym;
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełnianie czyny karalne, prawnych aspektów narkomani, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa,
- zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń;
- Policja jest informowana o zdarzeniach na terenie szkoły mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz o przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży;
- Policja pomaga a szkole w rozwiązywaniu trudnych problemów, mogących mieć podłoże przestępcze
- wspólny – szkoły i policji – udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w procedurach albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna. Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zgłoszona dyrektorowi szkoły.

Zadania Programu profilaktyczno – wychowawczego zostały opracowane na podstawie obserwacji zachowania uczniów, konsultacji i rozmów z uczniami, nauczycielami, rodzicami, analizy dokumentacji pedagogicznej i psychologicznej, analizy dokumentów (frekwencja, wyniki w nauce).

Problemy, które wymagają uwagi, to: brak zainteresowania problemami dziecka, złe relacje w rodzinie, złe relacje w grupie szkolnej, trudności w nauce, absencja, problemy psychoemocjonalne (niska samoocena, niedojrzałość emocjonalna, nierealistyczne oczekiwania wobec siebie i otoczenia), depresja, podważanie autorytetu nauczyciela, brak umiejętności uczenia się i wypoczywania, indywidualizm i brak umiejętności współpracy, stres.

Opracowanie – Zespół ds. Programu wychowawczo-profilaktycznego – w składzie:

- 1. Ewelina Szafrńska - pedagog*
- 2. Agnieszka Ciesielska - pedagog*
- 3. Aneta Czyżak- nauczyciel religii/ edukacji zdrowotnej*